

Handlingsplaner

för Läns gemensam ledning,
samordnande grupper och samverkansområdesgrupper inom
Läns gemensam ledning i samverkan

2025–2026

Läns gemensam ledning i samverkan

Inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län

Innehåll

Inledning	3
Samordnande grupp Psykisk hälsa.....	4
Beslutad	8

Inledning

Under 2023 antogs *Länsgemensam målbild och strategi för Nära vård för Region Kalmar län och länets 12 kommuner* i länets samtliga fullmäktige. För att länets målbild och strategi för nära vård ska bli verklighet krävs att kommuner och region tillsammans tar ansvar. Genom ett medvetet arbete ska samverkan utvecklas och ska leda till en förflyttning av det gemensamma omställningsarbetet.

Arbetet med omställningen till god och nära vård berör alla invånare i Kalmar län och sammanfattas i den övergripande målbilden: *Tillsammans skapar vi hälsa och trygghet för hela livet!* Arbetet ska särskilt rikta in sig på personer med komplexa behov samt invånare som har stor risk för ohälsa men som ännu inte har kontakt med vård och omsorg.

Utifrån detta har *Gemensam plan för samverkan kring barn och unga, psykisk hälsa och äldre* arbetats fram inom Länsgemensam ledning i samverkan inom socialtjänst och angränsande områden hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län. Dessa två nämnda dokument utgör grunden för riktning och styrning i det länsgemensamma arbetet inom hälsa, vård och omsorg.

För att ta steget vidare har Länsgemensam ledning, samordnade grupper och samverkansområdesgrupper inom Länsgemensam ledning i samverkan tagit fram handlingsplaner för åren 2025–2026, som beslutas av Länsgemensam ledning. Ansvar för genomförandet av handlingsplaner är länsgemensam ledning, samordnande grupper och samverkansområdesgrupper under ledning av ordförande och vice ordförande samt

utvecklingsledare och samordnare som samordnar arbetet.

För alla större förbättringsarbeten inom Länsgemensam ledning i samverkan är uppföljning en betydelsefull del. Viktiga dimensioner för detta finns i SKR:s *Ramverk för lärande uppföljning av nära vård*, som betonar vikten av att följa upp invånar-, medarbetar-, hälso- och resursperspektivet. Ramverket ger en övergripande struktur för gemensamt utvecklingsarbete, men också en modell för att analysera, följa upp och utveckla insatser för en avgränsad behovsgrupp.

Kopplat till detta pågår ett länsgemensamt arbete för att ta fram indikatorer att följa omställningen, med såväl kvantitativa som kvalitativa data. För de områden som samordnande grupper prioriterar som större förbättringsområde kommer specifika indikatorer identifieras.

Handlingsplanerna beskrivs i två infallsvinklar, dels för större prioriterade förbättringsområden, dels aktiviteter och samverkan som behöver fortgå över tid. Process och resultat följs inom samordnande grupper och samverkansområdesgrupper och redovisas inom Länsgemensam ledning, följs av Regionalt ledningsforum och inom presidiummöten.

Handlingsplaner finns för:

Länsgemensam ledning

Samordnade grupper:

- Barn och unga
- Psykisk hälsa
- Äldre

Samverkansområdesgrupper:

- Invånarmedverkan
- Habilitering/rehabilitering
- Informationsöverföring

Samordnande grupp Psykisk hälsa

I Kalmar län ska kommunerna och Region Kalmar län samverka för en förbättrad hälsa och ökad trygghet för våra invånare. Denna handlingsplan grundar sig i Läns gemensam ledning i samverkans gemensamma inriktningar, kartläggning av invånarnas behov och länets förutsättningar samt nationella inriktningar och beslut som påverkar målgruppen.

Den *Nationella strategin inom området psykisk hälsa och suicidprevention - Det handlar om livet* antogs av regeringen för åren 2025–2034. Flertalet målområden utgör grund för arbetet som framöver ska bedrivas inom ramen för samordnande grupp psykisk hälsa. Likaså regeringens *Överenskommelse för Psykisk hälsa och suicidprevention 2025* anger särskilt behov av att läns gemensamt utveckla insatser för personer med komplexa behov med särskilt fokus på samsjuklighet, psykiatrisk heldygnsvård, tvångsvård och rättspsykiatrisk vård.

Strategiska inriktningar:

- Skapa, utveckla och implementera insatser med det gemensamma målet *god och jämlik psykisk hälsa där ingen hamnar i en situation där den enda utvägen upplevs vara suicid.*
- Utveckla och implementera en samverkansmodell som erbjuder stöd, vård och behandling till personer med samsjuklighet, med särskild hänsyn till jämställdhet och jämlikhet

Övergripande mål: Tillsammans skapar vi hälsa och trygghet för hela livet

Målgrupp: Vuxna personer som riskerar att drabbas eller redan har utvecklat en psykisk ohälsa, skadligt bruk eller beroende.

Identifierade förbättringsområden:

Identifierade och prioriterade förbättringsområden för den samordnande gruppen är under 2025–2026:

- Utveckla och implementera en samverkansmodell som erbjuder stöd, vård och behandling till personer med samsjuklighet

Ansvarig: Samordnande grupp Psykisk hälsa.

Genomförande: Samordnande grupp Psykisk hälsa ansvarar för handlingsplanens genomförande.

Utvecklingsledare samordnar arbetet, i samråd med ordförande och vice ordförande, genom att sammankalla samordnande grupp, arbetsgrupper vid behov samt ta vara på brukare, patienter och närståendes kompetens, upplevelser och erfarenhet genom invånarmedverkan.

Uppföljning: Process och resultat följs inom samordnande gruppen samt inom Läns gemensam ledning. Områden som prioriterats som större förbättringsområde kommer specifika indikatorer identifieras för att möjliggöra utvärdering och stöd i processen.

Aktiviteter psykisk hälsa

Aktiviteterna som planeras följs upp kontinuerligt och revideras vid behov. Aktiviteterna ska där möjligt innehålla folkhälsoperspektiv, habilitering- och/eller rehabiliteringsperspektiv samt invånarmedverkan.

För alla förbättringsområden av större karaktär kan SKR:s *Ramverk för lärande uppföljning av nära vård* användas som stöd i omställningsarbetet. Syftet är att stödja kommuner och regioner att etablera gemensamma arbetssätt för uppföljning, lärande och utveckling av samverkan och när vård. Utifrån detta är det viktigt att förändringsarbete, med en avgränsad behovsgrupp, utgår och utvärderas gemensamt utifrån invånar-, medarbetar-, hälso- samt resursperspektiv. Lösningen designas att möta invånarens behov genom personcentrerade, samordnade, proaktiva och hälsofrämjande insatser i samverkan.

Förbättringsområde: Utveckla och implementera en samverkansmodell som erbjuder stöd, vård och behandling till personer med samsjuklighet

Syfte

Regeringen har utsett en Samsjuklighetsdelegation vars uppdrag handlar om att genomföra slutsatserna i Samsjuklighetsutredningen. Regionen kommer överta allt behandlingsansvar avseende skadligt bruk och beroende. Region och kommun behöver förbereda sina arbetssätt och nuvarande verksamheter och ta höjd för nationella beslut och åtgärder.

Samordnande grupp Psykisk hälsa har kartlagt behov av att inrätta och forma nya arbetssätt som stödjer den komplexa målgruppens behov. Behov finns särskilt av att implementera en teamsamverkansmodell för integrerat arbetssätt i syfte att möta komplexa behov hos invånare med samsjuklighet. Samordnande grupp Psykisk hälsa har identifierat FACT (Flexibel Assertive Community Treatment) som en möjlig teamsamverkansmodell, som motsvarar de behov som framkommit, och möjligheten att implementera denna teamsamverkansmodell eller en variant av denna i vårt län kommer att undersökas vidare. Det övergripande syftet med att utveckla en teamsamverkan mellan region och kommun är att i högre utsträckning tillgodose och möta våra invånares sammansatta behov med ett minskat lidande för den enskilde och dennes närstående men kommer även bidra till en effektivisering av våra samlade personalresurser där kompetensförsörjning är en gemensam utmaning framöver. Uppdraget är även att särskilt beakta jämställdhets- och jämlikhetsperspektivet.

Mål

Målet är att invånarna får en bättre livssituation genom att deras behov av sammansatta vård- och stödinsatser blir tillgodosedda i ett tidigare skede. Målet är att bidra till att minska hälsokonsekvenserna för våra invånare som redan utvecklat ett skadligt bruk/beroende eller psykiatrisk sjukdom och uppmärksamma somatiska hälsobesvär i ett tidigt skede.

I *Nationell strategi psykisk hälsa och suicidprevention* bidrar samverkansmodellen att uppfylla följande mål:

- Utveckla en effektiv samverkan som har patienters och brukares behov i centrum
- Utveckla och öka uppföljning och utvärdering av insatser till patienter och brukare
- Förbättra tillgängligheten till vård- och stödinsatser för jämlik vård och omsorg
- Fånga upp personer i svåra livssituationer tidigt för att minska sociala och ekonomiska riskfaktorer kopplade till suicid och suicidförsök.
- Utveckla det professionella bemötandet i offentliga verksamheter som möter personer med psykisk ohälsa och suicidalitet
- Använda kunskaper och erfarenheter för att anpassa arbetssätt och för att säkra ett gott bemötande
- Vård och omsorg som möter patienters och brukares behov

Tidsram:

Uppdraget kommer att startas upp 2025 och beräknas pågå 3-5 år beroende av samsjuklighetsreformens införande och lagberedning.

Aktiviteter

- Fortsatt förankringsarbete i länet
- Studiebesök
- Ta fram en plan som förtydligar de olika faserna i processen (förberedelse, genomförande, uppföljning)
- Förbereda verksamheter och styrning/ledning i arbetet
- Tillsätta arbetsgrupper med tidsbegränsade uppdrag
- Uppföljande kartläggning av målgrupp (av tidigare kartläggning som genomfördes 2023/2024)

Fortgå över tid	Aktiviteter
Lokal samverkan	Skapa förutsättning för fungerande samverkansstrukturer på lokal nivå
Lättillgänglig och samtidig (synkroniserad) vård som hänger ihop som en helhet	Tillskapa länsövergripande aktiviteter såsom workshops, utifrån Samsjuklighetsdelegationens uppstartade arbete. Ta fram Länsgemensam ansvarsfördelning vid samsjuklighet/matris för kartläggning och utredning inklusive spel om pengar. Revidering av överenskommelser: psykisk funktionsnedsättning samt missbruk/beroende.
Jämställda och jämlika förutsättningar för stöd, vård och behandling i länet	Länsövergripande LARO-nätverk kvarstår under 2025–2026 med syfte att arbeta för en tillgänglig och jämlik vård i Kalmar län. Implementering av kommande vårdförlopp opioidberoende, sker i sydöstra samverkan Regionalt programområde Psykisk hälsa. Jämlik syn och hantering av Naloxon i väntan på lagförslag kopplat till Narkotikautredningen. Innebär bland annat utbildningsinsatser och kompetensutveckling.
Eget inflytande över sin egen vård och omsorg	Fortsatt spridning och implementering av nationella vård- och insatsprogram,

	personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp samt övrigt framtaget kunskapsstöd. Revidering av nuvarande överenskommelse och praktiska anvisningar kopplat till utskrivningsprocessen från sluten hälso-och sjukvård. Tydliggöra ansvarsfördelning och process vid tvångsvård och rättspsykiatri.
Att vård och omsorg lyssnar på, involverar och ger stöd till mina närstående	Synliggöra målgruppen anhöriga och närstående till invånare med skadligt bruk/beroende, inbegripet samsjuklighet. Görs i samverkan med Samverkansområdesgrupp brukarmedverkan.
Skapa, utveckla och implementera insatser som leder till det gemensamma målet om en god och jämlik psykisk hälsa, där ingen länsinvånare bör hamna i en så utsatt situation att den enda utvägen upplevs vara suicid	Utifrån regionala behov och förutsättningar ska den tioåriga nationella strategin för psykisk hälsa och suicidprevention integreras i de samordnande gruppernas handlingsplaner. Denna ska utgå från de sju nationella delmålen, där även suicidprevention ingår och arbetet ska bedrivas med stöd av samordnande grupp psykisk hälsa.

Beslutad

Handlingsplan för samordnande grupp Äldre beslutad av Läns gemensam ledning 2025-05-30.

Handlingsplan för läns gemensam ledning, samordnande grupp Barn och unga, samordnande grupp Psykisk hälsa, samverkansområdesgrupp Invånarmedverkan, samverkansområdesgrupp Habilitering och rehabilitering, samverkansområdesgrupp Informationsöverföring beslutad av Läns gemensam ledning 251126